

Minister har viist Landet ved at fremlægge en saadan Lov, saa høit som nogen Anden. Efter den Udsørlighed, hvormed Diskussionen hidtil er ført, troer jeg, at det er Pligt for Enhver, der herefter tager Ordet, at fatte sig saa kort som muligt, og jeg skal for mit Bekommende gjøre det. Jeg troer, at det er et almindeligt Folkesønske, at denne Reform bliver gennemført. Det har, efter min Erfaring, glædet Folket i det Hele taget, at de juridiske Embedsmænd ere blevne satte paa fast Gage, medens Sportlerne ere inddragne i Statskassen, og jeg er overbevist om, at det ikke mindre vilde glæde Befolkningen, naar den samme Reform kunde udstrækkes til de geistlige Embedsmænd; alene dette Hensyn maa derfor efter min Mening gjøre, at Enhver især strækker sig saa vidt, han kan, for at bringe en saadan Reform til Gjenmørelse.

Jeg skal begynde med at fremsætte min Hovedindvending imod nærværende Lovudkast, den nemlig, at Tienden herefter skulde inddrages ikke i Statskassen, men i en særlig geistlig Lønningsfond; det er for mig Hovedanstødsstenen ved det. Den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) har allerede anført meget vægtige Grunde, som jeg kan tiltræde, men jeg skal tillade mig at udføre noget videre, hvad han ikke omtalte. Han har ikke gjort opmærksom paa, at Loven vil blive en heel Deel simplere, en heel Deel lettere og en heel Deel klarere, naar ikke en saadan geistlig Lønningsfond opstilles; thi da falder den hele vanskelige Mellemregning og Opgjørelse mellem Statskassen og Lønningsfonden aldeles bort. Hville Vanskeligheder det vil medføre, og hvor indviklede disse Beregninger ville blive, hørte vi af det ærede Medlem (Fischer), der igaar aabnede Forhandlingerne i denne Sag, og som med stor Skarphed fremsatte, hvad der derved vil blive Spørgsmaal om; jeg opfattede det saaledes, at det ikke kunde fremsættes klarere og skarper, end det skete af ham, men han sagde, hvad jeg strax erkjendte, at det vilde være overordentlig vanskeligt at følge ham, eller af hans Foredrag at komme til Klar at see de Vanskeligheder, der derved vilde opstaae. Det vilde altsaa være et nyt Gode ved Sagen, hvis man kunde undgaae den Opgjørelse, den Mellem-

regning, som vilde opstaae ved, at disse Indtægter særligt skulde stilles op i en egen Fond. Der et andet Gode, som vilde vindes, men som jeg er bange for ikke kan vindes, naar man beholder denne særlige geistlige Lønningsfond. Det er nemlig et almindeligt Folkesønske, at Tienden efterhaanden kan blive fuldstændig afløst; den er afløst til Penge, men det er et almindeligt Folkesønske, at den efterhaanden kunde afløses saaledes, at ethvert Spørgsmaal om Tiende kunde falde bort; men jeg er bange for, at, dersom vi slaae det fast, at hvad der indkommer gennem Tienden skal indflyde i den geistlige Lønningsfond, vil det ikke blive nær saa let, vil det blive overordentlig vanskeliggere at faae truffet Bestemmelse, hvorved Tienden aldeles afløses, end naar den indflyder i Statskassen som andre Indtægter; thi der vil da blive Tale om Opgjørelser og Erstatning fra Statskassen til den geistlige Lønningsfond, og alle de Spørgsmaal, som deraf kunne opstaae fra deres Side, der ikke ønske denne Forandring, ville give rig Leilighed til at opstille Vanskeligheder og lægge Hindringer i Veien af enhver Art. Disse to Hovedhensyn bleve ikke nævnte af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning), men jeg troer, at de ere af overordentlig Vigtighed.

Jeg kommer nu til Noget, der for mig stiller sig væsentligere. Det kan ikke nytte, at vi stjule det for os selv, — vi kunne det ikke, og vi bør derfor heller ikke undgaae at komme til at omtale det under Forhandlingerne — at der er en Grundforskiel i Betragtningen af, hvem dette Gode egentlig tilhører, mellem mange af de geistlige Embedsmænd og maastee ogsaa enkelte Andre, som ikke ere geistlige Embedsmænd og en overordentlig stor, jeg troer, den langt overveiende Deel af Befolkningen. Der fremsættes den bestemte Paastrand, at disse Indtægter ere Kirken's Eiendom, og det er saa gennemgaaende, at selv den overmaade fordomsfrie Rigsdagsmand for Maribo Amt 2den Valgkreds, som har talt idag (Kroggh), og som jeg antager, vi Alle have glædet os over at høre fremsætte saa fordomsfrie Ansættelser, ikke har kunnet undgaae at udtale — han anførte det endog saa som en Udtalelse af Rigsdagsmanden for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning),